

Dle rozdělovníku

Váš dopis zn./ze dne:

MHMP 1447035/2024

Č. j.:

MHMP 1727789/2024

Sp. zn.:

S-MHMP 1470095/2024

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Hana Borovičková

236 004 275

Počet stran/příloh: **4/0**

Datum:

02.09.2024

Odpověď na žádost o součinnost - sdělení k výskytu roháče obecného

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „OCP MHMP“) obdržel dne 2. 8. 2024 žádost odboru stavebního řádu Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „STR MHMP“) č. j. MHMP 1447035/2024 ze dne 1. 8. 2024 (sp. zn. S-MHMP 1583536/2023/STR) o součinnost v řízení o odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 16, odboru výstavby, dopravy a životního prostředí (dále jen „ÚMČ Praha 16“) č. j. 02768/2023/OVDŽP ze dne 10. 5. 2023 (sp. zn. 21555/2021/OVDŽP/Km), kterým byl schválen stavební záměr „*Rezidence Centrum Radotín II, Praha-Radotín, nám. Osvooboditelů*“ v k. ú. Radotín, a to při vypořádání odvolacích námitek, jimiž odvolatelé vyjadřují nesouhlas s tím, že nebylo provedeno biologické hodnocení ve smyslu ust. § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a namítají, že se zde vyskytuje zvláště chráněný druh živočicha – roháč obecný – a že tato skutečnost vyplývá i z nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny (dále též jen „AOPK“).

K tomu sdělujeme následující:

a) K tvrzenému výskytu roháče obecného

Roháč obecný (*Lucanus cervus*) je dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zařazen do kategorie ohrožených druhů. Je to největší evropský brouk – samci mohou s kusadly dosahovat velikosti až 9 cm, samice jsou menší s nenápadnými kusadly. Samičky po páření kladou vajíčka do trouchnivějících kmenů, dutin a kořenů starých a mohutných stromů, hlavně dubů, ale i jiných druhů listnatých stromů. Z vajíček se vylíhnou larvy, jejichž vývoj trvá až 5 let a mohou dorůst velikosti až 10 cm. Dospělce můžeme vidět od konce května přibližně do srpna, žijí tedy jen několik týdnů a po páření hynou. Roháči obecní žijí ve světlých listnatých lesích s velkými stromy. V České republice se roháč obecný vyskytuje především na jižní a střední Moravě a v nejteplejších částech středních, jižních a severních Čech. Dospělci roháče obecného se objevují od května do srpna. Samci žijí průměrně dva měsíce,

Sídlo: Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1

Pracoviště: Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1

Kontaktní centrum: 800 100 000, fax: 236 007 157

E-mail: posta@praha.eu, ID DS: 48ia97h

samice až tři měsíce. Roháč obecný se dá označit za méně mobilní druh, zejména s ohledem na samice. Samci se průměrně za život přesunují o 800 m, zatímco samice jen o 260 m. Samci často přeletují a hledají samice, nejdelší zjištěná vzdálenost u samce činila přes 2 000 m. Samice většinou za život podniknou jen jeden let krátce po vylíhnutí. Po tomto přeletu už většinou jen lezou po zemi na vzdálenost řádově desítek metrů. Nejdelší překonaná vzdálenost zaznamenaná u samice byla 762 m. Kolonizace nových lokalit závisí na samicích, které jsou schopny se šířit jen na vzdálenost menší než 1 km. Základem péče o populace roháče obecného je zajištění kontinuální přítomnosti dostatečného množství vhodného substrátu na lokalitách. To znamená zejména zajistit dostatek starých dubů, které bývají těžištěm výskytu většiny populací, a dalších zdrojů pro larvy, například dubových pařezů. (zdroje: *Agentura ochrany přírody a krajiny*, <https://zezivotahmyzu.nature.cz/rohac-obecny>; *Biologické centrum AV ČR*, <https://palivec.entu.cas.cz/~cizek/BrouciNatura2000ManagementPopulaci/RohacMetodikaPece.pdf>).

Dle veřejné nálezové databáze AOPK, která je široké veřejnosti dostupná na internetu pod odkazem <https://portal23.nature.cz/nd/> (pro přístup k podrobnějším informacím je nutná registrace), byl v Praze-Radotíně skutečně na několika místech zaznamenán výskyt tohoto druhu. Dle údajů v databázi se jednalo vždy o nález pouze jednoho jedince, a to na různých místech v okolí, zpravidla na pozemní komunikaci. Z toho důvodu jsme případnou přítomnost jedinců uvedeného druhu prověřili šetřením na místě, které jsme provedli dne 21. 8. 2024.

V rámci místního šetření bylo zjištěno, že na pozemku se nacházejí dřeviny, které jsou předmětem závazného stanoviska ÚMČ Praha 16 č. j. 21793/2021/OŽP ze dne 7. 12. 2021 (sp. zn. 10986/2021/OVDŽP/Jh) ke kácení dřevin. Většina ploch stavebního záměru je zasažena stavební činností – probíhající demolice a asanace. V území se vyskytuje minimum zelených ploch, téměř chybí bylinné patro a je tu minimální množství kvetoucích rostlin i dřevin. Velký podíl tvoří zpevněné plochy. Území je velmi silně antropogenně zasaženo. Minimální zastoupení bylin a dřevin má negativní vliv na výskyt a početnost zejména bezobratlých živočichů.

Uvnitř oplocené plochy se nacházejí čtyři vzrostlé stromy. Jedná se o tři lípy srdčité o průměru kmene 28, 32 a 28 cm a jednu lípu velkolistou o průměru 59 cm. Vně oplocení na západní straně zájmového území stavby rostou tři javory kleny o průměru kmenů 52, 51 a 58 cm. U žádného z těchto stromů se nevyskytuje trouchnivějící dřevo kmenů ani kořenů v kontaktu se zemí. U javorů klenů byly na kmeni pozorovány dutiny a suché větve. V rámci celé plochy stavebního záměru nebyl nalezen dostatečný objem trouchnivějícího dřeva v kontaktu se zemí (pařezy, větve, kmeny). V rámci průzkumu byly vyhledáváni dospělci, zbytky brouků u pat kmenů a larvy. Larvy ani dospělci roháče obecného nebyli v dotčeném území stavebního záměru nalezeni. Nebyl zaznamenán ani žádný další zvláště chráněný druh živočicha či rostliny.

V blízkosti dané lokality (severozápadním směrem) se však nacházejí zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), a to chráněná krajinná oblast (dále jen „CHKO“) Český kras a přírodní rezervace (dále jen „PR“) Klapice a přírodní památka (dále jen „PP“) Radotínské skály. Hranice CHKO Český kras a PP Radotínské skály a současně i nejbližší lesní porosty se nacházejí vzdušnou čarou cca 350 m od předmětné lokality. CHKO Český kras má poměrně vysoký podíl lesních porostů (cca 38 % její rozlohy), přičemž významnou část tvoří právě doubravy a dubové bučiny. Na území PR Klapice (která je součástí CHKO Český kras) a PP Radotínské skály se roháč obecný běžně vyskytuje. (zdroj: *aktuální plány péče a odborná dokumentace CHKO Český*

kras, PR Klapice a PP Radotínské skály, které jsou dostupné v ústředním seznamu ochrany přírody pod odkazem <https://drusop.nature.cz/portal/>

S ohledem na charakter území v místě stavby, kde se jedná o vysoce urbanizované území s minimálním podílem zeleně, a současně na bezprostřední blízkost výše uvedených ZCHÚ, lze s jistotou konstatovat, že se v případě všech výskytů roháče obecného v okolí místa stavby, které jsou zaznamenány v náleзовé databázi AOPK, jednalo o přelety jedinců z těchto ZCHÚ.

Výskyt konkrétního druhu v určitém území neznamena, že toto území je biotopem druhu. Byť pojem biotop je definován v zákoně poměrně široce, lze hovořit o biotopu konkrétního druhu pouze v případě, pokud existuje mezi takovým druhem a určitým územím užší specifická vazba. Nestačí tedy, že lokalita splňuje ekologické nároky onoho druhu, společenstva či populace, důležité jsou i komplexní využití takovým druhem (zákon hovoří o životním prostředí určitého druhu, populace, společenstva) a konkrétnost takového místa (zákon hovoří o místním prostředí). Přelety, nahodilé návštěvy ani náhodný sběr potravy nemohou být konkrétně prostorově vymezeny, a pokud dále chybí plnohodnotné využití daného prostoru (tedy i k rozmnožování), nelze místo pozorování označit jako „místní prostředí“, ani jako plnohodnotné „životní prostředí“, tedy prostředí, kde je realizován životní cyklus či jeho podstatná část. V takových případech se nemůže jednat o biotop konkrétního druhu.

OCP MHMP dlouhodobě zastává názor, že nahodilý výskyt jedinců zvláště chráněných druhů na konkrétním pozemku neznamena, že by činnosti na takovém pozemku realizované měly mít povahu negativního zásahu do biotopu jedinců zvláště chráněného druhu živočicha v místě se nepravdělně vyskytujících. Musí být naopak prokázána určitá intenzita výskytu svědčící o přímé vázanosti jedinců zvláště chráněných druhů na dané pozemky, ať již by se zde nacházela přímo hnízda či úkryty těchto jedinců nebo by pozemky z hlediska životních potřeb těchto jedinců tvořily jádrovou oblast jejich biotopu.

Z uvedeného vyplývá, že realizací předmětné stavby nemůže dojít k zásahu do základních podmínek ochrany uvedeného zvláště chráněného druhu, když se na předmětné lokalitě nenachází žádné jeho sídlo a při provedeném místním šetření nebylo nalezeno ani žádné jeho vývojové stadium (viz ust. § 50 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb.).

b) K požadavku odvolatelů na provedení biologického hodnocení

Ust. § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny po jeho novelizaci zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s účinností od 1. 1. 2018 zní:

„Ten, kdo v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, které by se mohly dotknout zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté tohoto zákona (dále jen „investor“), je povinen předem zajistit na svůj náklad provedení hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na tyto chráněné zájmy³³⁾. V případě pochybností o závažnosti zásahu a jeho rozsahu z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem může ten, kdo jej zamýšlí uskutečnit, požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů chráněných tímto zákonem do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Součástí hodnocení podle věty první je návrh opatření k vyloučení nebo alespoň zmírnění negativního vlivu na obecně nebo zvláště chráněné části přírody, nebo návrh náhradních opatření. Náležitosti hodnocení stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou.

Oproti předcházející právní úpravě, která stanovila investorům povinnost zajistit provedení průzkumu a vypracování hodnocení jen v případě, že tak stanoví orgán ochrany přírody (za podmínky, že mohou být dotčeny zájmy chráněné podle části druhé, třetí a páté zákona č. 114/1992 Sb.), tedy podle stávající právní úpravy povinnost zajistit provedení biologické hodnocení (resp. zákon nyní pracuje pouze s pojmem „*hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na chráněné zájmy podle částí druhé, třetí a páté tohoto zákona*“) platí vždy, když mohou být dotčeny zájmy chráněné podle části druhé, třetí a páté zákona č. 114/1992 Sb. a současně se jedná o „*závažný zásah*“. V případě pochybností o závažnosti zásahu a jeho rozsahu z hlediska zájmů chráněných zákonem č. 114/1992 Sb. může investor požádat o stanovisko orgán ochrany přírody, přičemž obsahem tohoto stanoviska bude logicky závěr, zda tato povinnost v daném případě platí či nikoliv. Závažnost zásahu je třeba pochopitelně vztahovat k míře, v jaké se předmětný záměr dotkne zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté.

V daném případě je zřejmé, že se záměr dotýká zájmů chráněných podle části druhé zákona č. 114/1992 Sb., když je v kolizi s dřevinami, jejichž kácení vyžaduje povolení, resp. závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Dotčení žádných jiných zájmů chráněných podle zákona č. 114/1992 Sb. nebylo zjištěno, jak vyplývá ze souboru závazných stanovisek a vyjádření vydaného OCP MHMP pod č. j. MHMP 1168152/2021 ze dne 9. 8. 2021 (sp. zn. S-MHMP 0888984/2021 OCP).

S ohledem na výše popsaný charakter předmětné lokality předmětný záměr, spočívající ve stavbě polyfunkčního domu v zastavěném území, a to v samém centru městské části Praha 16, jímž je z hlediska ochrany přírody a krajiny dotčen pouze zájem na obecné ochraně dřevin, dle našeho názoru nelze považovat za závažný ve smyslu ust. § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Současně ze závazného stanoviska ÚMČ Praha 16 č. j. 21793/2021/OŽP ze dne 7. 12. 2021 (sp. zn. 10986/2021/OVDŽP/Jh) ke kácení dřevin, které je součástí Vašeho spisu sp. zn. S-MHMP 1583536//2023/STR, vyplývá, že jedním z podkladů tohoto stanoviska byl dendrologický průzkum ze srpna 2021. Jelikož předmětným záměrem je dle zákona č. 114/1992 Sb. dotčena pouze ochrana dřevin, je podle našeho názoru dendrologický průzkum v daném případě dostatečným podkladem pro posouzení předmětného záměru z hlediska ochrany přírody a krajiny.

Na základě výše uvedeného shrnujeme, že požadavek odvolatelů na provedení tzv. biologického hodnocení ve smyslu ust. § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. je v případě daného záměru dle našeho názoru nedůvodný.

S pozdravem

JUDr. Ivana Hrušová

vedoucí oddělení právního
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

1. Doručuje se:

- STR MHMP (k č. j. MHMP 1447035/2024 ze dne 1. 8. 2024, sp. zn. S-MHMP 1583536/2023/STR) - originál

2. Spis - kopie